

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 84 (1)

Izdan 1 februara 1934

PATENTNI SPIS BR. 10633

Lutz Alois Victor, Zürich, Švajcarska.

Brana od dva preklopjiva dela.

Prijava od 7 februara 1933.

Važi od 1 jula 1933.

Traženo pravo prvenstva od 8 februara 1932 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na branu od dva preklopjiva dela, koja se pomera pritiskom usporene vode.

Kod poznatih brana ove vrste je gornji preklopjivi deo providen prema donjoj vodi okrenutim nastavkom, koji se oslanja na greben donjeg prekopljivog dela, ili se gornji preklopjivi deo sa svojom donjom stranom neposredno oslanja na donji preklopjivi deo. U obaslučaja pokazao se nedostatak, da se kroz rasporu na vazdušnoj strani uzduž linije dodirivanja obeju prekopljivih delova gubi voda, a naročito kod nižih položaja prekopljivih delova, kod kojih se ova rasporna nalazi pod dejstvom uvećanog pritiska unutrašnje vode, kao i pod sisnim dejstvom vode, koja se preliva preko brane.

Ovakav gubitak vode mora se nadomestiti neprekidnim dovađanjem vode sa strane usporene vode, što vodi do neželjenog taloženja u vodi sadržanog peska u komori brane. Ako pak je dodavanje vode sa strane usporene vode suviše malo onda može brana neočekivano silaziti.

Ovi nedostatci izbegnu se izvođenjem prema pronalasku i to time, da se linija dodirivanja obeju prekopljivih delova brane premesti sa strane donje vode na stranu usporene vode, pri čemu donji preklopjivi deo kod zatvorene brane dopire do nivoa usporene vode i providen je prema usporenoj vodi okrenutim i na dole upravljenim nastavkom, na koji se oslanja gornja ivica gornjeg prekopljivog dela. Time su sprečeni gubici vode kroz rasporu između oba prekopljiva dela. Osim to-

ga dobija gornji preklopjivi deo usled nastavka na donjem prekopljivom delu manju dužinu te se može lakše izvoditi. Stoga raste svakako dužina i time i naprezanje na savijanje donjeg prekopljivog dela, ipak je na raspoloženju dovoljno mesta za izvođenje istih sa visokim nosačima. Kod gornjeg prekopljivog dela je preimaćušteveno ako se visina nosača uzima po mogućству što manja, pošto inače kraj donjeg prekopljivog dela klizi po njihovoj donjoj strani, ili pak se mora povećati rastojanje osa okretanja prekopljivih delova.

Na nacrtu su pokazana dva primera izvođenja predmeta pronalaska u poprečnom preseku.

Oba prekopljiva dela 1 i 2, koji se mogu okretati oko horizontalnih osovina 3 i 4, tvore, kao i kod poznatih brana sa dva prekopljiva dela, zatvoreni prostor 5, koji se može po želji u svrhu postavljanja ili spuštanja (crticama ucrtan položaj) doveći u vezu sa gornjom ili donjom vodom.

Donji preklopjivi deo 2 dopire do nivoa usporene vode 6. Ovaj ima na dole upravljeni nastavak 7, na koji se oslanja gornjom ivicom pomoću valjka 8 gornji preklopjivi deo 1.

Prelaz od prekopljivog dela 2 ka nastavku 7 zakrugljen je, da bi se postiglo bolje oticanje vode preko krune brane. Nastavak 7 je preimaćušteveno rasporeden približno uspravno na prekopljivi deo 2.

Gornji preklopjivi deo 1 je ravan kao u sl. 1 i 2; može pak biti takođe malo na gore presavijen.

Kod primera izvođenja prema sl. 2 je gornji deo donjeg preklopljivog dela izveden kao sa sviju strana zatvorena cev 9. Usled njezinog potiska vode na gore može se sopstvena težina preklopljivih delova gotovo potpuno eliminisati, tako, da je za izdizanje brane dovoljna vrlo mala razlika između nivoa usporene i doje vode. Takođe služi ova cev za korisno i uspešno ukrucićivanje donjeg preklopljivog dela.

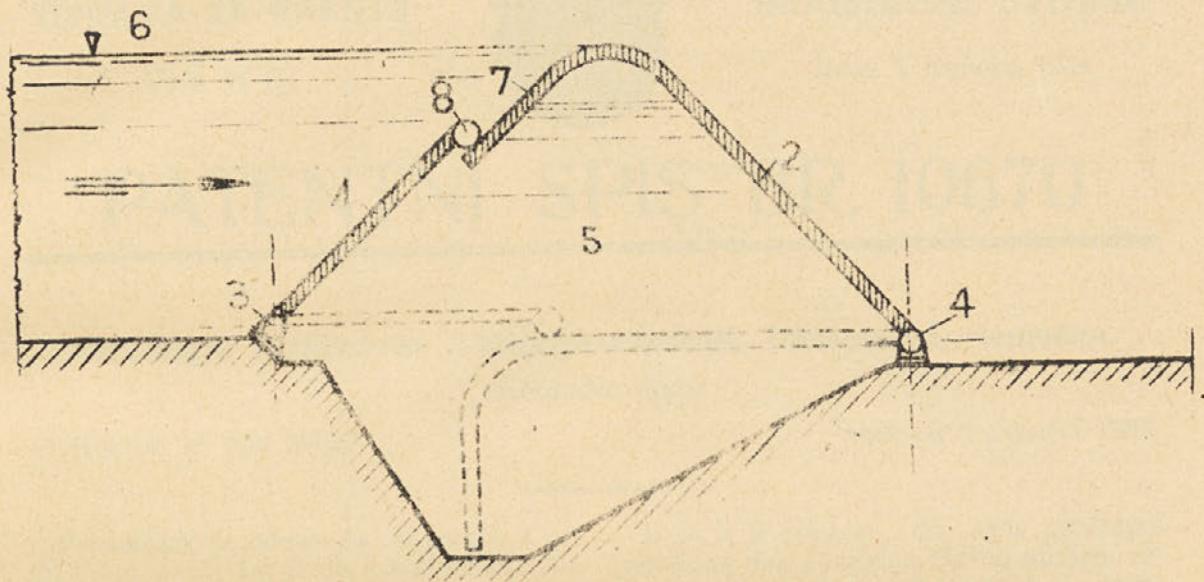
Patentni zahtevi:

1. Brana sa dva preklopljiva dela, čije se telo za usporavanje sastoji iz dveju u

obliku krova jedna prema drugoj upravljenih tabli, naznačena time, da do nivoa usporene vode dopirajući donji preklopljivi deo ima na svom gornjem kraju na dole i prema usporenoj vodi upravljeni nastavak, na koji se oslanja gornji preklopljivi deo sa svojom gornjom ivicom.

2. Brana sa dva preklopničiva dela po zahtevu 1, naznačena time, da je sleme donjeg preklopničivog dela izvedeno kao zatvorena cev, koja jednim delom svojih zidova tvori zaokrugljenje između donjeg preklopničivog dela i nastavka.

SLIKA 1.

SLIKA 2.

